

Sygn. akt I CSK 1418/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa T. L.
przeciwko Gminie Miasta W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 31 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 10 maja 2021 r., sygn. akt I ACa 668/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od T. L. na rzecz Gminy Miasta W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku po rozpoznaniu sprawy z powództwa T. L. przeciwko Gminie Miasta W. o zapłatę, na skutek apelacji Powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 31 lipca 2020 r., oddalił apelację i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną na powyższe orzeczenie złożył Powód, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu

w Gdańsku, a także o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów postępowania kasacyjnego.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, argumentując, iż zachodzi potrzeba wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, tj. regulujących stosunki między współużytkownikami, którego jednym z nich jest wykonująca czynności władcze Gmina, w zakresie przyznanego im uprawnienia do posiadania i korzystania z rzeczy, które nie upoważniają do utożsamiania go z czynnościami zarządu rzeczą wspólną określone art. 199 i nast. k.c. w kontekście dopuszczalnej indywidualnej ochrony praw współwłaściciela wynikającej z przepisów normujących stosunki pomiędzy współwłaścicielami.

W ocenie Powoda zachodzi także oczywista zasadność skargi kasacyjnej wobec niezastosowania w sprawie art. 202 k.c., art. 206 k.c. oraz art. 209 k.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, a także o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencki i prawa pozytywnego. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, implikuje poddanie jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących ją do przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Na wstępie należy przypomnieć, że zarówno wniosek, jak i jego uzasadnienie, stanowią odrębne części (elementy konstrukcyjne) skargi kasacyjnej, zaś Sąd Najwyższy na etapie rozpoznania wniosku o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania dokonuje oceny jedynie zaistnienia przesłanek wniosku i argumentacji juretycznej go uzasadniającej. Z tej przyczyny nie jest wystarczające odesłanie przez skarżącego do motywów uzasadnienia podstaw kasacyjnych, które samodzielnie i odrębnie są oceniane w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Postępowanie wywołane skargą kasacyjną nie stanowi postępowania w ramach trzeciej instancji sądowej. Wystąpienie każdej z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powinno zostać szczegółowo uzasadnione, przez wykazanie w drodze profesjonalnego wyводу prawniczego, z powołaniem się na stosowne, dotychczasowe orzecznictwo sądowe oraz poglądy doktryny, a także umotywowane własne zdanie, żeby przekonać Sąd Najwyższy o potrzebie rozpoznania sprawy kolejny raz, mimo że zaskarżone orzeczenie Sądu II instancji jest prawomocne.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Skarżący przytoczył przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 oraz pkt. 4 k.p.c.

Powołanie się na przesłankę potrzeby wykładni przepisów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni, bądź też, że jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy przy tym przytoczyć przykłady takich rozstrzygnięć. Te same argumenty nie mogą bowiem z jednej strony przemawiać za oczywistą, rażącą i widoczną *prima facie* obrazą przepisów prawa (zarzut nadużycia władztwa, tj. działania w sferze imperium przez jednego ze współwłaścicieli), z drugiej za koniecznością wykładni z uwagi na poważne wątpliwości.

Wniosek Skarżącego w tym zakresie nie wypełnia wymagań stawianych w orzecnictwie i koniecznych dla uznania, iż w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów. Sformułowane zagadnienie stanowi w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądu *meriti* i nie jest rzeczywistym problemem prawnym, który poza wykorzystaniem istniejącego dorobku orzecnictwa i piśmiennictwa powinien być poddany ocenie i analizie przez Sąd Najwyższy, który w swoim dorobku orzeczniczym w szczególności wielokrotnie podejmował ustalenia dotyczące relacji między działaniem podmiotów publicznych, w tym jednostek samorządu terytorialnego z jednej strony w ramach tzw. sfery *dominium*, z drugiej – *imperium*. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w tym zakresie nie wskazuje argumentów, które przyznawałyby oferowanemu zagadnieniu walor nowości czy szczególności. Co więcej, skarżący nie podjął nawet w tym zakresie precyzyjnego i profesjonalnego wywodu obejmującego dotychczasowy dorobek doktryny i judykatury.

Z kolei oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 5 września 2008 roku, sygn. akt I CZ 64/08, 19 grudnia 2001 roku, sygn. akt IV CZ 200/01, 9 czerwca 2008 roku, sygn. akt II UK 37/08).

W tym zakresie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest ogólnikowe, wręcz lakoniczne. Co więcej, wskazując na analogiczne problemy prawne co wniosek w zakresie potrzeby wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, pozostaje z nim w sprzeczności logicznej. Te same argumenty nie mogą bowiem z jednej strony przemawiać za oczywistą, rażącą i widoczną *prima facie* obrazą przepisów prawa (zarzut nadużycia władztwa, tj.

działania w sferze imperium przez jednego ze współwłaścicieli), z drugiej za koniecznością wykładni z uwagi na poważne wątpliwości.

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy, co wprost wynika z art. 179 ust. 1 Konstytucji RP, a także mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów z uwagi na ich niedopuszczalność, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., sygn. K 3/21, zaś w zakresie skuteczności wstrzymania („zawieszenia stosowania”) przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., sygn. P 7/20 (OTK ZU nr A/2021, poz. 49).

Tym samym Sąd Najwyższy nie znajduje podstaw do niestosowania w niniejszej sprawie zasady niedopuszczalności kwestionowania statusu sędziego (deklarowanej w art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym), co mogłoby sugerować wskazanie w pkt 1 lit. d postanowienia Wiceprezes Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-204/21 R Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (ECLI:EU:C:2021:593). Powyższe rozstrzygnięcia, a przede wszystkim treść art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutecznienie inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982.

Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), samodzielnie nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę (wyrok TSUE z 29 marca 2022 r., C-132/20, w sprawie BN i in. przeciwko Getin Noble Bank S.A., ECLI:EU:C:2022:235), zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201). W niniejszej sprawie nie wskazano natomiast jakichkolwiek okoliczności, które wymagałyby weryfikacji niezależności Sądu *ad quem*.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

[as]